

“ข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการต่อรัฐบาล”

มติสมัชชากคนพิการแห่งชาติและประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2565

โดย สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 24 กรกฎาคม 2566

สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ในฐานะองค์การขับเคลื่อนงานเชิงนโยบายและกฎหมายด้านคนพิการระดับชาติ รวมทั้งพิทักษ์สิทธิคนพิการ ประกอบด้วยองค์การคนพิการแต่ละประเภท (สมาคมคนพิการระดับชาติ) 6 องค์การ ได้แก่ สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิสซึม (ไทย) สมาคมผู้ปกครองคนพิการทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย และสมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิตแห่งประเทศไทย ได้ร่วมกับภาคีเครือข่าย จัดทำ “ข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการต่อรัฐบาล” ตามมติสมัชชากคนพิการแห่งชาติและประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2565 ณ โรงแรม เอ็ม บูทีก ริสอร์ท จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2566 เพื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี ในประเด็นสำคัญเร่งด่วน รวม 10 ประการ ดังนี้

1. การปฏิรูปกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
2. สวัสดิการเบี้ยความพิการ 3,000 บาทถ้วนหน้า ตามนโยบายที่พรรคการเมืองทุกพรรคได้เคยหาเสียงไว้
3. การส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการ และการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมของคนพิการ
4. การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education)
5. การสร้างสภาพแวดล้อมที่ทุกคนเข้าถึงได้โดยสะดวก (Accessibility for All)
6. การปฏิรูปการขึ้นทะเบียนคนพิการ เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิสวัสดิการและความช่วยเหลือได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง
7. การส่งเสริมและสนับสนุนศูนย์บริการคนพิการให้เป็นกลไกการทำสิทธิคนพิการเป็นจริง

ผู้ประสานงาน นางสาวศิริรัช ไชยรัตน์ (ธัน) หัวหน้าฝ่ายประสานงานส่วนกลาง

โทร. 063-053-1789 E-mail: disabilitiesth@gmail.com

8. การปรับปรุงและบังคับใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550
9. สลากที่คนพิการเข้าถึงได้
10. การคัดค้านการนำเงินกองทุนคนพิการส่งเข้าคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

1. การปฏิรูปกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งถือเป็นกลไกหลักสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ถึงแม้ ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2566 มีเงินคงเหลือเป็นเงิน 9,808,433,908.42 บาท ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดมาจากเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการเลือกจะส่งเข้ากองทุนฯ แทนการจ้างงานคนพิการตามมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2556 ทว่านอกจากรัฐบาลไม่ได้สนับสนุนงบประมาณให้แก่กองทุนฯ เลยแม้แต่บาทเดียว ตั้งแต่ปี 2560 แล้ว รัฐบาล โดยกระทรวงการคลัง กำลังจะมีคำสั่งให้กองทุนฯ นำเงินสภาคล่องส่วนเกินที่เกินความจำเป็น ส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน 3,000 กว่าล้านบาท เหมือนในปี 2559 ที่รัฐบาลเคยยึดเงินจากกองทุนไปถึง 2,000 ล้านบาท¹ สาเหตุหลักเนื่องมาจาก ปัญหาด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานของกองทุน ที่ไม่สามารถบริหารเงินที่มีอยู่ไปใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในมิติต่างๆ ให้เกิดประสิทธิผลได้ตามกฎหมายและแผนที่เกี่ยวข้องอย่างสมควร ดังนั้นจึงควรปฏิรูปกองทุนฯ ใน 2 ประการสำคัญ ดังนี้

- 1) ขอให้รัฐบาลยกระดับกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยการปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 เพื่อให้กองทุนมีการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ มีความยืดหยุ่นไม่ติดกับความยุ่งยากของระบบและระเบียบราชการ สามารถบริหารจัดการเงินของกองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำเงินไปใช้เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการอย่างบูรณาการมุ่งเป้าเชิงรุกให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามเจตนารมณ์ที่กฎหมายกำหนดได้อย่างแท้จริง
- 2) ขอให้รัฐบาล โดยคณะรัฐมนตรี แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 3 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวนเงินสะสมสูงสุด และการนำทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน พ.ศ. 2561 ที่ออกตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 กำหนดให้พระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ไม่ใช่บังคับกับกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เหมือนเช่น กองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนเงินทดแทน กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนประกันสังคม และกองทุนอื่นที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนประกาศกำหนด เพื่อให้เงิน

¹ ที่มาจากสำนักงานศาลปกครอง <https://www.facebook.com/admincourt/posts/2663687203890669>

กองทุนฯ ถูกนำไปใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเท่านั้น โดยไม่ถูกนำไปผสมปนเป
กับงบประมาณแผ่นดินและนำไปใช้ในการอื่นที่ไม่เกี่ยวกับคนพิการ

ทั้งนี้ รายละเอียดแนวทางการปฏิรูปกองทุนฯ ปรากฏตาม รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปฏิรูป
กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ และกิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา²

2. สวัสดิการเบี้ยความพิการ 3,000 บาทถ้วนหน้า ตามนโยบายที่พรรคการเมืองทุกพรรคได้เคยหาเสียงไว้
ขอให้รัฐบาลปรับเพิ่มสวัสดิการเบี้ยความพิการเป็น 3,000 บาทถ้วนหน้า ตามนโยบายที่
พรรคการเมืองทุกพรรคได้เคยหาเสียงไว้ตามเวทีต่างๆ³ โดยในระยะเร่งด่วนขอให้รัฐบาลเร่งรัดปรับสวัสดิการ
เบี้ยความพิการเพิ่มจากเดือนละ 800 บาทเป็น 1,000 บาทถ้วนหน้าทันที⁴ เนื่องจากตามที่คณะรัฐมนตรีเคยมี
มติเห็นชอบเมื่อวันอังคารที่ 28 เมษายน 2563 ให้ปรับสวัสดิการเบี้ยความพิการจากจำนวน 800 บาทต่อคนต่อ
เดือน เป็นจำนวน 1,000 บาทต่อคนต่อเดือน ให้แก่คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ เฉพาะที่มีบัตรสวัสดิการ
แห่งรัฐและที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีเท่านั้น⁵ เลยทำให้คนพิการบางกลุ่มที่ไม่ได้ปรับเพิ่มเบี้ยความพิการเป็น 1,000
บาท จำนวนกว่า 8 แสนคน โดยคิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,920 ล้านบาท (800,000 คน x 200 บาท x 12
เดือน) ซึ่งรัฐบาลมีงบประมาณเพียงพอสำหรับดำเนินการในส่วนดังกล่าวได้ทันทีอยู่แล้ว

เพื่อให้คนพิการทุกคนได้รับสวัสดิการขั้นพื้นฐานนี้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม ถ้วนหน้าทุกคน
และไม่สร้างการเลือกปฏิบัติระหว่างคนพิการ อีกทั้งยังจะทำให้ลดความเหลื่อมล้ำที่มีต่อคนพิการตามรายงานการ
พัฒนาที่ยั่งยืน 2566 (The SDG Report 2023)⁶ และเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ตามมาตรา 20 (9)
แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2556 รวมถึงมี
ผลการศึกษาทางวิชาการสนับสนุน ได้แก่

² รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปฏิรูปกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ วุฒิสภา ปี 2566
https://drive.google.com/drive/folders/1ZHwz6vUf3HmcGdgvP_rm5YHUZ0gdtBm

³ นโยบายด้านคนพิการของพรรคการเมืองต่างๆ โดย Thisable.me
<https://www.facebook.com/thisAble.me/posts/pfbid02erpFcbKkctvgPijCyGwsDuizzXvB3VuaPYZv132bfXD1xo6FtJEsvaJGRQiwaf7HI> เลือกตั้ง 2566 : สอนนโยบาย 7 พรรคการเมือง เพื่อขับเคลื่อนผู้พิการ
<https://thestandard.co/7-political-parties-policies-for-handicapped/> เสวนา “เลือกตั้งพิการ66” ขวนพรรคการเมืองถก
ปัญหาเรื่องคนพิการ <https://thisable.me/content/2023/05/874>

⁴ รัฐบาลเมินไม่ปรับสวัสดิการเบี้ยความพิการเพิ่มจาก 800 บาทเป็น 1,000 บาท โดยถ้วนหน้า!
<https://www.facebook.com/disabilitiesth/posts/1236127853410339>

⁵ มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 เมษายน 2563 วาระ 22.3 เรื่อง เห็นชอบการทบทวนมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 มกราคม 2563
เรื่อง การปรับสวัสดิการเบี้ยความพิการ <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/29917>

⁶ รายงานการพัฒนาที่ยั่งยืน 2566 (The SDG Report 2023) <https://unstats.un.org/sdgs/report/2023/>

- ข้อเสนอแนะทางการจ่ายเบี้ยความพิการแบบขั้นบันได (tier system) ที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย โดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)⁷ และ
- ข้อเสนอแนะของผลการศึกษา “โครงการการพัฒนาแนวทางการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ” กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการร่วมกับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์จัดทำและได้นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (กพช.) ครั้งที่ 3/2562 เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2562 เป็นต้น

3. การส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการ และการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมของคนพิการ

ขอให้รัฐบาลส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการ และการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมของคนพิการ

เพราะจะเป็นมาตรการสำคัญในการทำให้คนพิการดำรงชีวิตอิสระศักดิ์ศรี ได้อย่างตรงเป้า เป็นรูปธรรม และยั่งยืนมากที่สุด อีกทั้งเพื่อให้ภาคธุรกิจเอกชนที่ได้ให้การสนับสนุนต่อการจ้างงานคนพิการได้รับประโยชน์ที่เหมาะสมด้วย โดย

3.1 ขอให้หน่วยงานของรัฐจ้างงานคนพิการให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งจากข้อมูลการรับคนพิการเข้าทำงานในหน่วยงานของรัฐของปี 2566 ณ เดือนมิถุนายน หน่วยงานของรัฐยังต้องจ้างอีกกว่า 15,798 คน (ร้อยละ 84.18%) จากที่ต้องจ้างทั้งหมด 18,766 คน เพื่อให้เป็นไปตามอัตราส่วนที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับเข้าทำงาน และจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2554 โดยสามารถจ้างคนพิการให้ไปทำงานในศูนย์บริการคนพิการทั่วไป โดยองค์กรของคนพิการ แทนการไปทำงานในหน่วยงานของตนก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นต้นแบบในการส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการให้กับภาคเอกชน ควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กำหนดให้รัฐบาลต้องจ่ายเงินอุดหนุนให้กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยหักจากงบประมาณของหน่วยงานรัฐที่ไม่จ้างงานคนพิการตามจำนวนเงินที่ต้องจ้างงานคนพิการตามที่กฎหมายกำหนด

⁷ <https://dep.go.th/th/news/news-release/พก-ร่วมระดมความคิดเห็น-“แนวทางการจ่ายเบี้ยความพิการแบบขั้นบันได-tier-system-ที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย”ร่วมกับ-unicef-และ-tdri>

สถิติย้อนหลังการส่งเสริมการจ้างงานคนพิการในหน่วยงานของรัฐ ประจำปี 2563 – 2565

ปี	ต้องจ้าง (คน)	จ้าง 33 (คน)	สัมปทาน 35 (สัญญา)	รวม	จ้างแล้ว (ร้อยละ)	ต้องจ้าง เพิ่ม (คน)	ต้องจ้างเพิ่ม (ร้อยละ)
2563	15,412	2,633	1,278	3,911	25.37	11,501	74.63
2564	17,622	2,801	783	3,584	20.33	14,038	79.67
2565	17,507	2,848	878	3,726	21.28	13,781	78.72

3.2 ขอให้รัฐบาลส่งเสริมการจ้างงานคนพิการเพิ่มขึ้น โดยปรับเพิ่มสัดส่วนการจ้างงานคนพิการของหน่วยงานภาครัฐเป็น 2 เท่า คือ จากอัตราร้อยละหนึ่ง (100:1) เป็นอัตราห้าสิบต่อหนึ่ง (50:1) เพื่อรองรับการว่างงานของคนพิการและครอบครัวซึ่งการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ 2565 ระบุว่า “คนพิการที่ทำงานมีเพียง 1 ใน 5 (21.2%) โดยผู้พิการในวัยทำงาน (อายุ 15 – 59 ปี) ที่มียางทำมีร้อยละ 35.9 ส่วนผู้พิการที่เป็นผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) มีงานทำเพียงร้อยละ 13.4”⁸ แต่ในส่วนของภาคเอกชนให้ยังคงสัดส่วนเดิม คือ ให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการรับคนพิการเข้าทำงานในอัตราส่วนร้อยละหนึ่ง (100:1) เท่าเดิม เนื่องจากภาครัฐถือเป็นกลุ่มทุนหลักในการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งการปรับเพิ่มสัดส่วนการจ้างงานของหน่วยงานภาครัฐ จะช่วยเสริมพลังคนพิการให้มีศักยภาพในการทำงานมากขึ้น และเป็นการเพิ่มสัดส่วนคนพิการที่มีความสามารถตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น

3.3 ขอให้รัฐบาลส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมของคนพิการ ตามข้อเสนอการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคมด้านคนพิการ โดย สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 19 เมษายน 2566⁹ โดยเน้นเรื่อง

- 1) ขอให้กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (สวส.) สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย และองค์การคนพิการแต่ละประเภท เร่งจัดทำ “แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อคนพิการ” และขับเคลื่อนงานตามแผนดังกล่าว เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคมของคนพิการและกลุ่มกิจการเพื่อสังคมด้านคนพิการ ตั้งแต่การสร้างความรู้ การพัฒนาศักยภาพ การบ่ม

⁸ อ้างอิงจากการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 <https://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/สำรวจ/ด้านสังคม/สวัสดิการสังคม/ความพิการ.aspx>

⁹ ข้อเสนอฯ สภาคนพิการฯ <https://drive.google.com/drive/folders/16GzRMDskabqQAUer1Lz2W0ecXM54cmj?usp=sharing>

เพาะการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม การส่งเสริมการตลาด การบริหารจัดการการเงิน ไปจนถึง การระดมทุนและการเข้าถึงแหล่งทุนหรือทรัพยากรที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน

- 2) **ขอให้สวส. ร่วมกับพวก. ผนวกรวมประเด็นคนพิการไปในการปฏิบัติตาม "แผนปฏิบัติการ ส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. 2566-2570" และ “แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ประจำปีงบประมาณ 2566” ของสวส.** โดยให้คนพิการและองค์กรของคนพิการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการและกิจกรรมต่างๆ ตามแผนดังกล่าวด้วย เพื่อให้เป็นไปตาม "บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) เรื่อง การส่งเสริม สนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคม และกลุ่มกิจการเพื่อสังคม"
- 3) **ขอให้พวก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายต่างๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคมและกิจการเพื่อสังคมของคนพิการในเรื่องสิทธิประโยชน์ต่างๆ** ได้แก่ 1) การเข้าถึงการกู้ยืมเงินจากแหล่งทุนต่างๆ โดยเฉพาะจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้วิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคมขององค์กรของคนพิการสามารถกู้ยืมเงินกองทุนคนพิการได้ด้วย 2) ส่งเสริมการบังคับใช้กฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 เพื่อให้รัฐส่งเสริมและสนับสนุน “พัสดุส่งเสริมวิสาหกิจและการประกอบอาชีพ” ขององค์กรของคนพิการ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงและสอดคล้องกับการปฏิบัติตามมาตรา 33 และ 35 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ด้วย 3) การยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่วิสาหกิจเพื่อสังคมประเภทไม่แบ่งปันกำไรที่เป็นมูลนิธิและสมาคมที่จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมและจัดตั้งเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมด้วย มิใช่สำหรับบุคคลธรรมดาและบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเท่านั้น
- 4) **ขอให้พวก. ร่วมกับสวส. และสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย จัดทำฐานข้อมูลวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคมด้านคนพิการ รวมถึงองค์กรด้านคนพิการที่มีความพร้อมในการเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย การวางแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ การประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนด้านการตลาดและแหล่งทุน และการประสานความร่วมมือ**

3.4 ขอให้รัฐบาลสร้างแรงจูงใจให้นายจ้างและผู้ประกอบการสามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้

สะดวกและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการปรับเพิ่มสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้กับผู้ประกอบการที่ดำเนินมาตรการส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการตามมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้กรณีจ้างงานคนพิการตามมาตรา 33 จากเดิมหักค่าใช้จ่ายได้ 2 เท่าให้เพิ่มเป็น 3 เท่า ส่วนสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามมาตรา 34 และ

มาตรา 35 ให้คงไว้เท่าเดิม โดยการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากผลการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่ระบุว่า “ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรขอความร่วมมือหรือสร้างแรงจูงใจให้กับภาคเอกชนและสถานประกอบการมีการจ้างงานผู้พิการเพิ่มขึ้น เช่น การลดหย่อนภาษีให้กับภาคเอกชนที่รับผู้พิการเข้าทำงาน เป็นต้น”

3.5 ขอให้รัฐบาลปฏิบัติตามข้อเสนอจาก “งานวิจัยการส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการในประเทศไทย (Promoting an Inclusive Workplace for Persons with Disabilities in Thailand)” ทั้ง 22 ข้อ¹⁰ จัดทำโดยโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ได้ร่วมกับกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) เพื่อศึกษาสถานการณ์การจ้างงานและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ขัดขวางการจ้างงานของคนพิการในประเทศไทย และปฏิบัติตามข้อเสนอการส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการโดย สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 29 กรกฎาคม 2563¹¹

3.6 ขอให้รัฐบาลปฏิบัติตามมติการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการด้านแรงงาน ครั้งที่ 1/2565 กระทรวงแรงงาน เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 เรื่อง 1) การส่งเสริมการจ้างงานคนพิการ 2) การศึกษาความเป็นไปได้ในการเพิ่มหมวดการจ้างงานคนพิการเป็นการเฉพาะใน พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 3) การลดหย่อนภาษีให้สถานประกอบการ ที่จ้างงานคนพิการ

4. การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education)

จากผลการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ระบุว่ามีคนพิการมากกว่าครึ่งหนึ่ง (65.3%) ที่ได้รับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาหรือไม่ได้รับการศึกษา¹² สอดคล้องกับรายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย โดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2566 ที่ระบุว่าคนพิการส่วนใหญ่ถึง 1,392,490 คน (63.87%) จากคนพิการที่จดทะเบียนทั้งหมด 2,180,178 คน มีการศึกษาระดับประถมศึกษาเท่านั้น¹³ โดยขอให้รัฐบาลเร่งส่งเสริมสนับสนุนให้คนพิการมีการศึกษาทัดเทียมกับคนไม่พิการหรือมีการศึกษาสูงขึ้น เพื่อให้คนพิการสามารถพัฒนาตนเองให้เพียงพอที่จะพึ่งพาตนเองได้ สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ เพื่อก่อให้เกิดรายได้และมีหลักประกันทางสังคม ดังนี้

¹⁰ Promoting an Inclusive Workplace for Persons with Disabilities in Thailand

<https://www.undp.org/thailand/publications/promoting-inclusive-workplace-persons-disabilities-thailand>

¹¹ ข้อเสนอการส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการโดย สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 29 กรกฎาคม 2563 https://drive.google.com/drive/folders/1Drz8DGuj2_jbBcqKTHxqSnPO8wN8MRRe?usp=sharing

¹² การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ <https://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/สำรวจ/ด้านสังคม/สวัสดิการสังคม/ความพิการ.aspx>

¹³ รายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย โดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ <https://www.dep.go.th/th/law-academic/knowledge-base/disabled-person-situation>

4.1 ขอให้กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดนโยบายขับเคลื่อนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) ที่เป็นรูปธรรม มีความชัดเจน เป็นไปตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities: CRPD) ข้อบทที่ 24 การศึกษา และข้อคิดเห็นทั่วไปหมายเลข 4 (General Comment No.4) สิทธิเข้าถึงการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive and Quality Education)¹⁴ พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 มาตรา 5 และมาตรา 8 โดยเร่งดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2566 - 2570) ให้ไปสู่การปฏิบัติที่เกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งถือเป็นเป้าหมายและตัวชี้วัดสำคัญ ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของคนพิการที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องบูรณาการร่วมกัน ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตาม “ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ”¹⁵ โดย คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ในคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ร่วมกับสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย และภาคีเครือข่าย และ “รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การจัดการศึกษาสำหรับคนหูหนวก การผลิตและการบริการล่ามภาษามือ” โดย คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ในคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี 2559

4.2 ขอให้กระทรวงศึกษาธิการ เร่งจัดตั้ง "กองส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ" สังกัดภายใต้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ โดยการปรับปรุงร่างกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.2566 มาตรา 16 (4) ที่กำหนดให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดส่งเสริม และสนับสนุน การเรียนการสอน สภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อเทคโนโลยี รวมทั้งความช่วยเหลืออื่นให้กับคนพิการ บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมี กองดังกล่าวที่จะมากำกับดูแลการเข้าถึงการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และ 3) ด้านการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับให้แก่คนพิการทำสิทธิทางการศึกษาให้เป็นจริง **รวมถึงขอให้รัฐบาลส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยี**

¹⁴ General comment No. 4 on Article 24 - the right to inclusive education

<https://www.ohchr.org/en/documents/general-comments-and-recommendations/general-comment-no-4-article-24-right-inclusive>

¹⁵ ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ โดย คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ในคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

https://drive.google.com/drive/mobile/folders/1MbX7j8NblRKVnu4LDh-IW53wBvsypa_G

สารสนเทศมาใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและเสมอภาค และจัดอัตรากำลังครูให้มีคุณภาพพร้อมที่จัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

4.3 ขอให้กระทรวงศึกษาธิการเสริมพลังกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ

โดยประเมินผลการดำเนินงาน และพัฒนาระบบการบริหารจัดการของกองทุนฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น รวมถึงกองทุนฯ ควรกำหนดยุทธศาสตร์มุ่งเป้า (Flagship) ทุกปี เพื่อให้หน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงขอให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาที่เพียงพอและเหมาะสมกับบริบทและความต้องการจำเป็น เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการด้วย

5. การสร้างสภาพแวดล้อมที่ทุกคนเข้าถึงได้โดยสะดวก (Accessibility for All)

5.1 ขอให้รัฐบาลจัดตั้งกลไกหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการกำกับติดตามและรับรองมาตรฐานการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการหรือการเข้าถึงโดยสะดวกถ้วนหน้า

(Accessibility for All) เพื่อเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นของรัฐในการให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม และตรวจสอบ การบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเข้าถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การขนส่ง ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการสาธารณะ ตามที่สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย เสนอในร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ฉบับสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2566¹⁶ ทั้งนี้ ขอให้รัฐบาลบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยและบังคับใช้กฎหมายทุกฉบับที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ เพื่อรองรับสังคมสูงวัย (Aging Society) และการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่อันเนื่องมาจากเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Disruption)

5.2 ขอให้รัฐบาล โดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาและมาตรฐานการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทุกคนเข้าถึงได้โดยสะดวก เพื่อสร้างหลักประกันการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ของประชาชนอย่างเท่าเทียม ทั่วถึง และเป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ ตามหลักการการออกแบบที่เป็นสากล ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560 มาตรา 6 (4) และ มาตรา 41 (7) โดยเฉพาะผ่านการเร่งปรับปรุงกฎหมายกระทรวงว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร การ

¹⁶ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ฉบับสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2566

https://drive.google.com/drive/folders/1BlyxU6NBLBeCCfimIXDb-ollUiLj9H?usp=share_link

สื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารและบริการสื่อสารสาธารณะสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2554 ที่ออกตามมาตรา 20 (6) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 โดยมุ่งเน้นให้เป็นปัจจุบันทันกับสถานการณ์ทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการจัดทำบริการสื่อสารสาธารณะที่เป็นข้อมูลบนเว็บไซต์ แอปพลิเคชันสำหรับสมาร์ทโฟน ให้เป็นไปตามแนวทางการจัดทำเนื้อหาเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันที่ทุกคนเข้าถึงได้ตามมาตรฐานสากล

5.3 ขอให้รัฐบาลกำหนดนโยบายการใช้การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงโดยสะดวก ถ้วนหน้า ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2563 ทั้ง 1) เพื่อให้คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการ และองค์กรด้านคนพิการได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุจากภาครัฐ ตามกฎกระทรวงดังกล่าว และ 2) เพื่อกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่จะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่ให้บริการสาธารณะต้องมีหลักประกันว่าประชาชนต้องเข้าถึงโดยสะดวกถ้วนหน้า โดยขอให้รัฐบาลออกเป็นนโยบาย ประกาศ หรือคำสั่ง และแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ รายละเอียดข้อเสนอปรากฏตาม 1) ข้อเสนอต่อแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเพื่อการเข้าถึงโดยสะดวกถ้วนหน้า ของคณะกรรมการกิจการคนพิการ วุฒิสภา จากผลการเสวนา เรื่อง “การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเพื่อการเข้าถึงโดยสะดวกถ้วนหน้า” จัดโดยคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ร่วมกับคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific : UNESCAP) เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2563¹⁷ และรายงาน Disability-Inclusive Public Procurement: Promoting Universal Design and Accessibility โดยคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific : UNESCAP)¹⁸

5.4 ขอให้รัฐบาลส่งเสริมการสร้างสภาพแวดล้อมการขนส่งเพื่อคนทั้งมวล โดยพัฒนามาตรฐานมาตรฐาน นวัตกรรมหรือเทคโนโลยี ตามแนวคิดการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล (Universal Design: UD) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในโครงการพื้นฐาน ยานพาหนะ ระบบคมนาคม

¹⁷ การเสวนา เรื่อง “การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเพื่อการเข้าถึงโดยสะดวกถ้วนหน้า” https://drive.google.com/drive/folders/1ys48X2V_Bo19fgRPAs4eZOHTIN-38CqJ?usp=sharing

¹⁸ Disability-Inclusive Public Procurement: Promoting Universal Design and Accessibility โดย ESCAP <https://www.unescap.org/resources/disability-inclusive-public-procurement-promoting-universal-design-and-accessibility>

ขนส่ง และการบริการ รวมถึงรัฐบาลควรติดตามและผลักดันการดำเนินงานตามแผนแม่บทการพัฒนาลิขิตอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับคนทุกคน พ.ศ. 2561 – 2580 โดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) กระทรวงคมนาคม อย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการใช้บริการของคนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะคนพิการทุกประเภท ผู้สูงอายุ และเด็ก ให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากระบบขนส่งสาธารณะ โดยเฉพาะ

- 1) ขอให้กระทรวงคมนาคม โดยสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย เร่งออก “ข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยฉบับที่ .. ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่ผู้ดำเนินการต้องจัดไว้บริการผู้โดยสารที่เป็นบุคคลผู้ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ” และ “ข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน ฉบับที่ .. ว่าด้วยการปฏิเสธการรับผู้โดยสารและคนพิการ” ที่ออกตามพระราชบัญญัติการเดินทางอากาศ พ.ศ. 2497 และที่แก้ไขเพิ่มเติมล่าสุด พ.ศ. 2562 ให้สอดคล้องตามข้อเสนอต่อร่างข้อกำหนดฯ และร่างข้อบังคับฯ ของคณะกรรมการกิจการคนพิการ วุฒิสภา และปรับปรุงการให้บริการของสายการบินภายในประเทศตามรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการให้บริการคนพิการของสายการบินภายในประเทศ ของคณะกรรมการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ที่คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบ เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564¹⁹
- 2) ขอให้กระทรวงคมนาคม โดยกรมการขนส่งทางบก บังคับใช้ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดลักษณะ ขนาด และคุณสมบัติของเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถที่จะมีไว้ใช้อำนวยความสะดวกแก่คนพิการ พ.ศ.2555 ก่อนให้สัมปทานแก่เอกชนที่ให้บริการด้านขนส่งสาธารณะอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะกรณีการให้สัมปทานรถโดยสารประจำทาง (รถเมล์กึ่งขานต่ำ) ที่ให้บริการอยู่จำนวน 1,250 คันซึ่งไม่ถูกต้องตามประกาศข้างต้น และที่กำลังจะจัดซื้อเพิ่มเติมภายในปี 2566 อีก 2,250 คัน ควรจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามประกาศ รวมถึงรัฐบาลต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงระบบขนส่งสาธารณะที่ปลอดภัย มีค่าใช้จ่ายเหมาะสมเพื่อประชาชนทุกกลุ่ม ไปจนถึงเพิ่มความปลอดภัยทางถนน โดยเฉพาะให้ความสำคัญเป็นพิเศษด้านความต้องการเข้าถึงของสตรี เด็ก คนพิการ ผู้สูงอายุ เป็นต้น ทั้งนี้ ควรมีกลไกให้องค์กรของคนพิการหรือองค์กรผู้ใช้เข้าไปมีส่วนร่วมทั้งในการออกกฎหมายและการบังคับใช้ เพื่อสะท้อนความ

¹⁹ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการให้บริการคนพิการ ของสายการบินภายในประเทศ ของคณะกรรมการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา 18 พ.ค. 2564 <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/41845>

ต้องการและประสบการณ์ด้วย รายละเอียดปรากฏตาม รถเมล์ขานต่ำ-กึ่งขานต่ำ โดย Transportation for All (T4A)²⁰

- 3) ขอให้กระทรวงคมนาคม โดยกรมการขนส่งทางรางและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะทางรางที่ทุกคนเข้าถึงได้โดยสะดวกถ้วนหน้า ตามข้อเสนอการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะทางรางที่ทุกคนเข้าถึงได้โดยสะดวกถ้วนหน้า ของคณะกรรมการกิจการคนพิการ ในคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ปี 2564

ทั้งนี้ รายละเอียดและแนวทางปฏิบัติต่างๆ ปรากฏตาม รายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมสาธารณะที่ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ (Accessibility for All Act: AAA) ของคณะกรรมการสังคม เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี 2560 และปี 2562²¹ และข้อเสนอแนะด้านการสร้างสภาพแวดล้อมการขนส่งเพื่อคนทั้งมวล โดยสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย 19 มิถุนายน 2566

6. การปฏิรูปการขึ้นทะเบียนคนพิการ เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิสวัสดิการและความช่วยเหลือได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง

ขอให้รัฐบาลปรับปรุงการขึ้นทะเบียนความพิการ เพราะถือเป็นต้นทางประตูบานแรกที่จะช่วยให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด สืบเนื่องมาจากยังมีคนพิการที่ตกหล่นและไม่ได้รับความช่วยเหลือหรือสวัสดิการจากรัฐบาลอย่างครบถ้วนเพียงพอ โดยผลการสำรวจความพิการของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2560 มีคนพิการ ร้อยละ 5.5 ของประชากร (ประมาณ 3.7 ล้านคน) และในปี พ.ศ. 2565²² มีคนพิการ ร้อยละ 6 ของประชากร (ประมาณ 4 ล้านคน) ในขณะที่ ข้อมูลจำนวนคนพิการจากกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2566²³ มีคนพิการที่ขึ้นทะเบียนมีบัตรประจำตัวคนพิการ จำนวน 2,180,178 คน ร้อยละ 3 ของประชากร ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ายังมีคนพิการที่ยังไม่ได้เข้าสู่ระบบ

²⁰ รถเมล์ขานต่ำ-กึ่งขานต่ำ โดย Transportation for All (T4A)

<https://www.canva.com/design/DAFmNxsftMs/PEpN3mJy4zJgC2xRhZrJJAQ/view>

²¹ รายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมสาธารณะที่ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ (Accessibility for All Act: AAA) ของคณะกรรมการสังคม เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี 2560 https://drive.google.com/drive/folders/1yBE4ncWP9Qfybl-A121rhTm_43dernQn?usp=sharing และปี 2562 <https://drive.google.com/drive/folders/1IYQH-Z8735bscEEgp5AjOTeOBThpw4eD?usp=sharing>

²² การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 <http://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/สำรวจ/ด้านสังคม/สวัสดิการสังคม/ความพิการ.aspx>

²³ รายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย

<https://www.dep.go.th/th/law-academic/knowledge-base/disabled-person-situation>

การขึ้นทะเบียนคนพิการ จำนวนกว่า 2 ล้านคน ประกอบกับรายงานความเสมอภาคด้านสุขภาพสำหรับคนพิการ โดยองค์การอนามัยโลก (WHO Global report on health equity for persons with disabilities²⁴) เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2565 ได้ระบุว่ามีคนพิการถึงร้อยละ 16 ของจำนวนประชากร ตอกย้ำตัวเลขที่สะท้อนให้เห็นว่ายัง คนพิการที่ยังเข้าไม่ถึงการขึ้นทะเบียนคนพิการอีกจำนวนมาก **โดยต้องปรับปรุงระบบ กลไก และกระบวนการ การขึ้นทะเบียนคนพิการใน 3 เรื่องหลัก ดังนี้**

- 1) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมิน การวินิจฉัย และการรับรอง ความพิการ
- 2) การเพิ่มเติมการออกบัตรประจำตัวคนพิการแบบชั่วคราว และ กำหนดกลไกการประเมินข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือ เข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม (Need Assessment) และ
- 3) การพัฒนาฐานข้อมูลคนพิการให้สามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลอื่น แบบเรียลไทม์ (Real-time) และคนพิการเข้าถึงได้โดยสะดวก

ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตาม รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การปฏิรูปการขึ้นทะเบียนคนพิการ เพื่อให้ คนพิการได้รับสิทธิสวัสดิการและความช่วยเหลือได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึงของคณะกรรมการการการพัฒนา สังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา²⁵

7. การส่งเสริมและสนับสนุนศูนย์บริการคนพิการให้เป็นกลไกในการทำสิทธิคนพิการเป็นจริง

ขอให้รัฐบาล โดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ เร่งจัดทำแผนปฏิบัติการสนับสนุนศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ให้สามารถจัดบริการ สนับสนุน การพัฒนาคุณภาพชีวิต จัดสวัสดิการตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้คนพิการเข้าถึงสิทธิอย่างทั่วถึงและเสมอภาค และเพื่อเสริมสร้างศูนย์บริการคนพิการทั่วไปให้เป็นกลไกในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการอย่าง มั่นคงและยั่งยืน โดยเฉพาะ

²⁴ Global report on health equity for persons with disabilities: full report <https://www.who.int/publications/i/item/9789240063600>

²⁵ รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การปฏิรูปการขึ้นทะเบียนคนพิการ วุฒิสภา ปี 2566 <https://drive.google.com/drive/folders/1T170XHictunfrNm29Q2XGogZTKqIbMxE>

7.1 ขอให้รัฐบาลสนับสนุนและเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารศูนย์บริการคนพิการทั่วไป โดยองค์กรด้านคนพิการ²⁶ โดย

- 1) สนับสนุนทั้งงบประมาณการจัดตั้งศูนย์ งบประมาณการบริหารจัดการศูนย์ และงบประมาณตามอัตราเหมาจ่ายรายหัวตามประเภทการให้บริการ เพื่อให้สามารถจัดบริการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การสนับสนุนงบประมาณที่มีรูปแบบการให้บริการที่มีผู้ให้บริการเป็นคนพิการเป็นสำคัญ มีความต่อเนื่องตามรายการบริการ และสามารถเบิกจ่ายได้ตามแผนปฏิบัติการ
- 2) กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ได้แก่ มาตรฐานการดำเนินการ มาตรฐานการให้บริการ การติดตามและประเมินผล โดยการบันทึกข้อมูลผ่านระบบสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนระบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และ
- 3) ส่งเสริมให้ศูนย์บริการคนพิการทั่วไปทำหน้าที่เป็นกลไกการประเมินข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เพื่อจัดสวัสดิการของคนพิการที่เข้าสู่ระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล (Need Assessment)
- 4) ส่งเสริมศูนย์บริการคนพิการที่จัดสวัสดิการสำหรับคนพิการที่มีภาวะต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษในชุมชน เช่น บ้านพิทักษ์ในชุมชน โดยพัฒนาแนวทางการให้ความช่วยเหลือ การคุ้มครองดูแล การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการให้บริการคนพิการ ที่จะสามารถบูรณาการร่วมกับท้องถิ่นและชุมชนได้อย่างเข้มแข็ง โดยสอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากผลการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่ระบุว่า “ภาครัฐควรส่งเสริมให้ผู้พิการเข้าถึงบริการตรวจรักษาพยาบาลและฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยจัดหน่วยบริการสุขภาพเคลื่อนที่ให้บริการผู้พิการถึงบ้านหรือชุมชน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้พิการ เนื่องจากผู้พิการส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคในการเดินทางไปรับบริการ (เช่น ไม่มีผู้พาไป เดินทางไม่สะดวกหรืออยู่ห่างไกล และไม่มีค่าเดินทางไปรับบริการ เป็นต้น) ให้ผู้พิการได้รับการดูแลรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพได้อย่างถูกต้องเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง”²⁷

ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามผลการศึกษา เรื่อง ระบบการดำเนินงานศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ดำเนินงานโดยมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประเทศไทย (Thailand Research Institute for

²⁶ มติสมัชชาคนพิการแห่งชาติและประชุมใหญ่สามัญประจำปี ข้อ 3 การขับเคลื่อนศูนย์บริการคนพิการทั่วไป วันที่ 14 สิงหาคม 2565. สืบค้นจากเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2566

<https://sites.google.com/view/dth2022/>

²⁷ การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ <https://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/สำรวจ/ด้านสังคม/สวัสดิการสังคม/ความพิการ.aspx>

Empowerment of Persons with Disabilities Foundation: TRIP)²⁸ และรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการสังคม เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง การจัดตั้งและการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ปี 2562

7.2 ขอให้รัฐบาลปรับเปลี่ยนนโยบายเกี่ยวกับการให้บริการคนพิการในรูปแบบสถาบันหรือสถานสงเคราะห์ที่เป็นการนำคนพิการมาอยู่รวมกันเป็นจำนวนมากและเป็นการแยกคนพิการออกจากครอบครัวและชุมชน ไปสู่รูปแบบการให้บริการคนพิการในชุมชน (Deinstitutionalization) ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการแห่งองค์การสหประชาชาติ ข้อบทที่ 19 เรื่องการอยู่ได้โดยอิสระและการเป็นส่วนหนึ่งในชุมชน ซึ่งถือเป็นโอกาสอันดีที่รัฐบาลจะพัฒนาและเพิ่มบริการสนับสนุนในชุมชนที่คำนึงถึงคนพิการให้เพียงพอในอนาคต เพื่อให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระร่วมกับครอบครัวและชุมชนของตนเองอย่างมีความสุขได้ และในระยะยาวจะทำให้คนพิการเข้าไปอยู่ในสถาบันหรือสถานสงเคราะห์ลดลงเนื่องจากมีทางเลือกอื่นที่เหมาะสมกว่า อีกทั้งศูนย์บริการคนพิการทั่วไปในชุมชนจะช่วยให้ภาครัฐประหยัดงบประมาณและค่าใช้จ่ายได้อีกทาง ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ในการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ในการปกป้องและคุ้มครองสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่มีมาแต่กำเนิดให้แก่คนพิการของประเทศไทย โดยอาศัยการปฏิบัติตาม Guidelines on deinstitutionalization, including in emergencies (2022)²⁹ จัดทำโดยคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิคนพิการแห่งชาติ ทั้งนี้ ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลควรส่งเสริมการสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องความพิการ เพื่อลดการตีตรา อคติ อันจะทำให้เกิดความเคารพในความเสมอภาคและการเป็นส่วนหนึ่งในสังคม

28

²⁹ Guidelines on deinstitutionalization, including in emergencies (2022)
<https://www.ohchr.org/en/documents/legal-standards-and-guidelines/crpd5-guidelines-deinstitutionalization-including>

8. การปรับปรุงและบังคับใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

8.1 ขอให้รัฐบาลเร่งจัดทำและออกร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและภาคีเครือข่าย เพราะร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวจะทำให้คนพิการเข้าถึงสิทธิได้จริงและสามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีประเด็นสำคัญ 6 ประการ ดังนี้

- 1) การปฏิรูปการบริหารจัดการกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยยกฐานะกองทุนเป็นนิติบุคคล เพื่อให้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดและลดน้อยลงทุกที ถูกนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- 2) การยกระดับกลไกการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ โดยการยกระดับเป็นคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ และเพิ่มอำนาจหน้าที่ให้สามารถทำงานเชิงรุกคุ้มครองคนพิการได้ดียิ่งขึ้น
- 3) การจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับการเข้าถึงสภาพแวดล้อมได้โดยสะดวก เพื่อให้อำนาจในการกำหนด รับรอง ติดตาม และกำกับดูแลมาตรฐานเกี่ยวกับการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ ทั้งทางกายภาพ ข้อมูลข่าวสาร และบริการ เป็นต้น
- 4) การคุ้มครองสิทธิคนพิการในการไม่ถูกแสวงประโยชน์ การใช้ความรุนแรง และการล่วงละเมิดในทุกรูปแบบ
- 5) การส่งเสริมสิทธิสตรีพิการ ไปจนถึงการคุ้มครองสิทธิกรณีการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งความพิการที่เป็นการเลือกปฏิบัติทับซ้อนและการเลือกปฏิบัติซ้ำซ้อน (intersectional and multiple discrimination)
- 6) การส่งเสริมและการสนับสนุนการสื่อสารด้วยภาษา ช่องทาง วิธีการ และรูปแบบการสื่อสารทางเลือกและการสื่อสารเสริมอื่นใดที่คนพิการสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก ได้แก่ ภาษามือไทย บริการล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายแทนเสียง หรือบริการเสียงบรรยายภาพ เป็นต้น

8.2 ขอให้รัฐบาลเร่งออกพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ตามมาตรา 27/1 แห่ง

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดว่า “ให้องค์กรเอกชนมีสิทธิได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับเงินที่ได้รับการอุดหนุนจากกองทุนตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด” เพื่อให้องค์กรเอกชน องค์กรภาคประชาสังคม และองค์กรด้านคนพิการ ที่เป็นหุ้นส่วนช่วยสนับสนุนภาครัฐในการทำงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้รับยกเว้นภาษีสำหรับเงินที่ได้รับการอุดหนุนจากกองทุนโดยเร็ว รวมถึงขอให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 27

แห่งพระราชบัญญัติข้างต้น ให้องค์กรของคณพิการที่ทำงานด้านการพิทักษ์สิทธิและขับเคลื่อนนโยบาย แต่ไม่ได้ให้บริการแก่คณพิการในลักษณะศูนย์บริการคณพิการทั่วไป ได้รับเงินสนับสนุนสำหรับค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการจากกองทุน เหมือนที่สมาคมสภาคณพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์การคณพิการแต่ละประเภทได้รับอยู่ด้วย

8.3 ขอให้รัฐบาลปรับปรุงพระราชบัญญัติดังกล่าวเพิ่มเติม ในเรื่องการคุ้มครองสวัสดิภาพคณพิการ ในการยืนยันว่าคณพิการมีสิทธิที่จะได้รับ “การยอมรับอย่างเท่าเทียมกันเบื้องหน้ากฎหมายในทุกหนแห่ง (Equal recognition before the law)” และ “ความสามารถทางกฎหมาย (Legal capacity)” ในทุกด้านของการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น รวมถึง “การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม (Access to justice)” ตามหลักการในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคณพิการข้อบทที่ 12 และ 13 เพื่อสร้างหลักประกันให้คณพิการมีสิทธิเท่าเทียมกันกับผู้อื่นใน การเป็นเจ้าของหรือรับทรัพย์สิน/การรับมรดก การทำธุรกรรมทางการเงิน (การเปิดบัญชีธนาคาร บัตร ATM) การสมรส การทำพินัยกรรม และการทำประกันสุขภาพหรือประกันชีวิต เป็นต้น โดยการสร้างกลไกและกระบวนการสนับสนุนการตัดสินใจ (Supported decision-making) และการปกป้องที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล (appropriate and effective Safeguards) ไปจนถึงการเชื่อมโยงกับบทบัญญัติในเรื่องการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคณพิการ

9. สลากที่คณพิการเข้าถึงได้

9.1 ขอให้รัฐบาล โดยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ดำเนินการให้สลากทุกรูปแบบ โดยเฉพาะสลากดิจิทัล ต้องอยู่ในรูปแบบ ช่องทาง และวิธีการที่ผู้จำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลที่เป็นผู้ด้อยโอกาสและคณพิการสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก โดยการปรับปรุงระบบสลากดิจิทัลในแอปพลิเคชัน เป่าดังและลุงเงิน รวมถึงสลากรูปแบบอื่นๆ ในอนาคต ให้ทุกคนโดยเฉพาะกลุ่มคณพิการที่มีความยากลำบากในการเข้าถึงแพลตฟอร์ม อาทิ คนตาบอด เป็นต้น ทั้งผู้ค้าสลากรายย่อยและผู้ซื้อสลากสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก ไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อบังคับให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ.2517 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562 มาตรา 13 (7/1) ที่กำหนดว่า “การออกประกาศกำหนดประเภทและรูปแบบสลากกินแบ่งรัฐบาลโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและศึกษาผลกระทบทางสังคม เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาออกประกาศ รวมทั้งต้องให้ผู้ด้อยโอกาสและคณพิการเข้าถึงการเป็นตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลด้วย”

9.2 ขอให้รัฐบาล โดยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลออกสลากตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 2556 มาตรา 24 (4) เพื่อนำเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นการเฉพาะ เหมือนกรณีเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2551 คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 2/2551 เสนอโครงการสลากกินแบ่งรัฐบาล เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหารายได้สมทบกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ทำให้ได้เงินจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเข้ากองทุนเป็นเงินจำนวน 880 ล้านบาท

9.2.1.1.1.1.1 การคัดค้านการนำเงินกองทุนคนพิการส่งเข้าคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ขอให้รัฐบาล โดยกระทรวงการคลัง ยุติคำสั่งให้นำทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวนเงินสะสมสูงสุดและการนำทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2565 ที่ออกตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 ด้วยเหตุผลว่า 1) กองทุนฯ มีวัตถุประสงค์ไว้เป็นการเฉพาะให้เป็นทุนสำหรับใช้จ่ายเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเท่านั้น จึงไม่ควรนำเงินจากกองทุนดังกล่าวไปรวมเป็นรายได้แผ่นดินซึ่งจะถูกนำไปใช้จ่ายในกิจการอื่น และ 2) เงินรายได้ของกองทุนฯ ส่วนใหญ่เกือบ 100% มาจากเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการสมัครใจเลือกส่งเข้ากองทุนแทนการจ้างงานคนพิการไม่ได้มาจากงบประมาณแผ่นดิน รายละเอียดปรากฏตาม “แถลงการณ์สภาคนพิการขอคัดค้านการนำเงินกองทุนคนพิการส่งเข้าคลังเป็นรายได้แผ่นดิน” วันที่ 24 กรกฎาคม 2566

ท้ายสุด ขอให้รัฐบาลมุ่งเน้นการทำสิทธิและสวัสดิการของคนพิการให้เป็นจริง โดยการบังคับใช้กฎหมายไปสู่การปฏิบัติ สร้างสภาพแวดล้อมที่ทุกคนรวมถึงคนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ประกอบกับการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม โดยเฉพาะให้ความสำคัญแก่การเสริมพลังความเข้มแข็งให้แก่คนพิการและองค์กรของคนพิการ

.....

สามารถอ่านและดาวน์โหลดเอกสารล่าสุดจากเว็บไซต์

LINK: <https://dth.or.th/> หรือ <https://sites.google.com/view/dth2023/>

